

**FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN
DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU**

**4 APRIL 2014. - Wet tot regeling van de geestelijke
gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het koninklijk besluit
nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de
gezondheidszorgberoepen**

**Op 20 mei 2014 gepubliceerd in het Staatsblad
Van kracht vanaf 1 september 2016**

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

HOOFDSTUK 1. - Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2. - Klinische psychologie en klinische orthopedagogiek

Art. 2. In artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gewijzigd bij de wetten van 6 april 1995, 13 december 2006 en 19 december 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in het eerste lid worden de woorden "en 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinquiesvicies";

b) in het derde lid worden de woorden "en 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinquiesvicies".

Art. 3. In artikel 9, § 1, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 6 april 1995, 25 januari 1999, 13 december 2006 en 24 juli 2008, worden de woorden "en 21noviesdecies" telkens vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinquiesvicies".

Art. 4. In artikel 11, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden "bij de artikelen 2, 3 en 4" vervangen door de woorden "in de artikelen 2, § 1, 3, 4, 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinquiesvicies".

Art. 5. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 11bis ingevoegd, luidende :

"Art. 11bis. Elke beoefenaar van een gezondheidszorgberoep heeft de verantwoordelijkheid om de patiënt te verwijzen naar een andere ter zake bevoegde beoefenaar van een gezondheidszorgberoep wanneer de gezondheidsproblematiek waarvoor een ingreep is vereist de grenzen van het eigen competentiegebied overschrijdt."

Art. 6. In artikel 12 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "en 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 7. In artikel 13, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 6 april 1995, 13 december 2006 en 19 december 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in het eerste lid worden de woorden ", of 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinqviesvicies";

b) in het tweede lid worden de woorden "3 en 21noviesdecies" vervangen door de woorden "3, 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 8. In artikel 15, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "en 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 9. In artikel 17, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "of 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 10. In artikel 18, § 2, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 6 april 1995 en 13 december 2006, worden de woorden "en 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 11. In artikel 19 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "en 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 12. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een hoofdstuk Isexies ingevoegd, luidende "De uitoefening van de klinische psychologie en van de klinische orthopedagogiek".

Art. 13. In hoofdstuk Isexies, ingevoegd bij artikel 12, wordt een artikel 21quater vicijs ingevoegd, luidende :

"Art. 21quater vicijs. § 1. Alleen de houder van een erkenning uitgereikt door de voor de Volksgezondheid bevoegde minister mag de klinische psychologie uitoefenen.

§ 2. De Koning bepaalt, na advies van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek, de voorwaarden voor het verkrijgen, het behoud en de intrekking van de in § 1 bedoelde erkenning, de leerstof die moet zijn verwerkt en de stages die moeten zijn gevolgd om de erkenning in de klinische psychologie te verkrijgen.

De erkenning in de klinische psychologie kan enkel worden verleend aan de houder van een diploma van het universitaire onderwijs in het domein van de klinische psychologie behaald ter afsluiting van een opleiding, die in het kader van het voltijds onderwijs, minstens vijf jaar studie of 300 punten in het Europees systeem voor de overdracht en de accumulatie van studiebelastingpunten (ECTS) telt, een stage in het domein van de klinische psychologie inbegrepen. Met de houder van een diploma in het domein van de klinische psychologie worden gelijkgesteld, de personen die houder zijn van een universitair diploma in het vakgebied van de psychologie dat uitgereikt werd voor de inwerkingtreding van dit artikel en die een beroepservaring van minimum drie jaar in het domein van de klinische psychologie kunnen bewijzen.

§ 3. Onder de uitoefening van de klinische psychologie wordt verstaan het gebruikelijk verrichten van autonome handelingen die tot doel hebben of worden voorgesteld tot doel te hebben, bij een mens en in een wetenschappelijk onderbouwd klinisch psychologisch referentiekader, de preventie, het onderzoek, het opsporen of het stellen van een psychodiagnose van echt dan wel ingebeeld psychisch of psychosomatisch lijden en die persoon te behandelen of te begeleiden.

§ 4. De Koning kan, na advies van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek, de in § 3 bedoelde verrichtingen verduidelijken en omschrijven en de voorwaarden voor de uitoefening ervan vastleggen."

Art. 14. In hetzelfde hoofdstuk Isexies, ingevoegd bij artikel 12, wordt een artikel 21quinquies vicijs ingevoegd, luidende :

"Art. 21quinquies vicijs. § 1. Alleen de houder van een erkenning uitgereikt door de voor de Volksgezondheid bevoegde minister mag de klinische orthopedagogiek uitoefenen.

In afwijking van het eerste lid, mag de houder van een erkenning in de klinische psychologie die tijdens zijn opleiding in de klinische psychologie een opleiding in de klinische orthopedagogiek heeft gevolgd, de klinische orthopedagogiek uitoefenen.

§ 2. De Koning bepaalt, na advies van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek, de voorwaarden voor het verkrijgen, het behoud en de intrekking van de in § 1, eerste lid, bedoelde erkenning inzonderheid de leerstof die moet zijn verwerkt en de stages die moeten zijn gevolgd om de erkenning in de klinische orthopedagogiek te verkrijgen.

De erkenning in de klinische orthopedagogiek kan enkel worden verleend aan de houder van een diploma van het universitair onderwijs in het domein van de klinische orthopedagogiek, behaald ter afsluiting van een opleiding, die in het kader van het voltijds onderwijs minstens vijf jaar studie of 300 ECTS-studiepunten telt, een stage in het domein van de klinische orthopedagogiek inbegrepen.

§ 3. Onder uitoefening van de klinische orthopedagogiek wordt verstaan het, in een wetenschappelijk referentiekader van de klinische orthopedagogiek, gebruikelijk verrichten van autonome handelingen die de preventie, het onderzoek en het opsporen van problemen in verband met de opvoeding, het gedrag, de ontwikkeling of de scholing bij personen tot doel hebben en de behandeling of de begeleiding van die personen.

§ 4. De Koning kan, na advies van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek, de in § 3 bedoelde verrichtingen verduidelijken en omschrijven en de voorwaarden voor de uitoefening ervan vastleggen."

Art. 15. In hetzelfde hoofdstuk lxxviii, ingevoegd bij artikel 12, wordt een artikel 21xxviii ingevoegd, luidende :

"Art. 21xxviii. § 1. Er wordt een Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek opgericht.

§ 2. De Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek heeft als opdracht om de voor de Volksgezondheid bevoegde minister, op diens verzoek of op eigen initiatief, advies te verstrekken over alle aangelegenheden in verband met de uitoefening van de klinische psychologie of van de klinische orthopedagogiek. Die Raad kan de gemeenschapsregeringen, op hun verzoek, advies verlenen over elke aangelegenheid die betrekking heeft op hun opleiding.

§ 3. De Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek bestaat uit :

1° acht leden, waaronder vier Nederlandstaligen en vier Franstaligen, die houder zijn van het in artikel 21xxviii, § 2, tweede lid, bedoelde universitair diploma en sinds ten minste vijf jaar een academische functie ter zake bekleden, op een lijst van dubbeltallen voorgedragen door de faculteiten die volledig onderwijs verstrekken als bedoeld in artikel 21xxviii, § 2, tweede lid;

2° twee leden, waaronder een Nederlandstalige en een Franstalige, die gemachtigd zijn de klinische orthopedagogiek uit te oefenen overeenkomstig artikel 21quinquiesvicies, § 1, en sinds ten minste vijf jaar een academische functie ter zake bekleden, op een lijst van dubbeltallen voorgedragen door de faculteiten die volledig onderwijs verstrekken dat leidt tot een opleiding die de uitoefening toestaat van de klinische orthopedagogiek, overeenkomstig artikel 21quinquiesvicies, § 2, tweede lid.

3° acht leden, waaronder vier Nederlandstaligen en vier Franstaligen, die houder zijn van het in artikel 21quatervicies, § 2, tweede lid, bedoelde universitair diploma en de klinische psychologie werkelijk beoefenen, voorgedragen op een lijst van dubbeltallen door de representatieve beroepsverenigingen;

4° twee leden, waaronder een Nederlandstalige en een Franstalige die conform artikel 21quinquiesvicies, § 1, gemachtigd zijn de klinische orthopedagogiek uit te oefenen en die de klinische orthopedagogiek werkelijk beoefenen, voorgedragen op een lijst van dubbeltallen door de representatieve beroepsverenigingen;

5° twee artsen, waaronder een Nederlandstalige en een Franstalige, houders van de bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist in de psychiatrie zoals door de Koning bepaald en die door hun beroepsvereniging zijn aangewezen.

De Koning kan de criteria vastleggen opdat een vereniging als representatief in de zin van het eerste lid, 3° en 4°, kan worden aangewezen.

§ 4. De leden van de Federale Raad worden door de Koning benoemd voor een hernieuwbare periode van zes jaar. De Federale Raad verkiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

Aan elk werkend lid van de Federale Raad wordt een plaatsvervanger toegevoegd die aan dezelfde voorwaarden voldoet.

§ 5. De Koning regelt de organisatie en de werking van de Federale Raad.

De Federale Raad kan alleen geldig beraadslagen en beslissen wanneer ten minste de helft van de werkende leden aanwezig zijn of door hun plaatsvervanger vertegenwoordigd zijn.

De beslissingen van de Federale Raad worden genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

§ 6. Met uitzondering van de in § 3, eerste lid, 5°, bedoelde leden, zijn de leden van de Federale Raad, naar gelang van het geval, als klinisch psycholoog of klinisch orthopedagoog, overeenkomstig artikel 21quatervicies, § 1, of artikel 21quinquiesvicies, § 1, erkend, uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit dat de voorwaarden en nadere erkenningsregels bepaalt."

Art. 16. In hetzelfde hoofdstuk Isexies, ingevoegd bij artikel 12, wordt een artikel 21septiesvicies ingevoegd, luidende :

"Art. 21septiesvicies. § 1. Er wordt een Erkenningscommissie voor de beoefenaars van de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek opgericht.

§ 2. De Erkenningscommissie voor de beoefenaars van de klinische psychologie en van de klinische orthopedagogiek heeft als opdracht om, voor individuele gevallen, een advies te verstrekken met betrekking tot de verlening, het toezicht op en het behoud van de in artikel 21quatervicies, § 1, bedoelde erkenning, en van de in artikel 21quinqviesvicies, § 1, bedoelde erkenning.

§ 3. De Koning legt de procedure vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de in artikel 21quatervicies, § 1, bedoelde erkenning en van de in artikel 21quinqviesvicies, § 1, bedoelde erkenning.

§ 4. De Koning regelt de samenstelling, de organisatie en de werking van de Erkenningscommissie voor de beoefenaars van de klinische psychologie en van de klinische orthopedagogiek.

Het mandaat van lid van de Erkenningscommissie is onverenigbaar met dat van lid van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek."

Art. 17. In artikel 22, 1°, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wet van 6 april 1995, worden de woorden "en 21quater" vervangen door de woorden ", 21quater, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 18. In artikel 24, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit, vervangen bij de wet van 25 januari 1999, worden de woorden "en 21bis" vervangen door de woorden ", 21bis, 21quatervicies en 21quinqviesvicies".

Art. 19. In artikel 35ter van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij de wet van 19 december 1990, en gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "en 22" vervangen door de woorden ", 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22".

Art. 20. In artikel 35duodecies, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij de wet van 2 augustus 2002, worden de woorden "en 22" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22".

Art. 21. In artikel 35terdecies, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij de wet van 10 december 1997, en gewijzigd bij de wetten van 2 augustus 2002 en 13 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in de bepaling onder 1°, worden de woorden "en 22" vervangen door de woorden ", 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22";

b) in de bepaling onder 3°, b), worden de woorden "en 22" vervangen door de woorden ", 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22".

Art. 22. Artikel 36, § 2, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974, 6 april 1995, 13 december 2006 en 19 december 2008, wordt aangevuld met de bepalingen onder 7° quater en 7° quinquies, luidende :

"7° quater twee klinische psychologen;

7° quinquies twee personen bevoegd om de klinische orthopedagogiek uit te oefenen."

Art. 23. In artikel 37 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974, 6 april 1995, 25 januari 1999, 13 december 2006, 8 juni 2008 en 19 december 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in § 1, 2°, a), worden de woorden "van de klinisch psychologen en de klinisch orthopedagogen" ingevoegd tussen de woorden "van de beoefenaars van de verpleegkunde" en de woorden "en van de beoefenaars van de paramedische beroepen";

b) in § 1, 2°, c), 1., worden de woorden "de verpleegkunde en de paramedische beroepen" vervangen door de woorden "de verpleegkunde, de paramedische beroepen, de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek";

c) in § 1, 2°, c), 2., worden de woorden "van de verpleegkunde of van een paramedisch beroep" vervangen door de woorden ", van de verpleegkunde, van een paramedisch beroep, van de klinische psychologie of de klinische orthopedagogiek";

d) in § 1, 2°, e), eerste lid, worden de woorden "of door een lid van een paramedisch beroep" vervangen door de woorden ", van de klinische psychologie, de klinische orthopedagogiek of door een lid van een paramedisch beroep";

e) in § 1, 2°, e), tweede lid, worden de woorden ", de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek" ingevoegd tussen de woorden "van de Federale Raad voor de verpleegkunde" en de woorden "of van de Nationale Raad voor paramedische beroepen";

f) in § 2, eerste lid, worden de woorden "tot 7° ter" vervangen door de woorden "tot 7° quinquies".

Art. 24. In artikel 38 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974, 13 december 1976, 22 februari 1994, 6 april 1995, 17 maart 1997, 26 juni 2000, 10 augustus 2001, 9 juli 2004, 1 mei 2006, 13 december 2006 en 24 juli 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in § 1, 1°, eerste lid, worden de woorden "of 51" vervangen door de woorden ", 21quaterdecies, 21quinquiesdecies of 51";

b) in § 1, 1°, vierde lid, worden de woorden "of 51" vervangen door de woorden ", 21quaterdecies, 21quinquiesdecies of 51";

c) in § 1, 3°, worden de woorden "of 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quaterdecies en 21quinquiesdecies";

d) in § 2, 2°, worden de woorden "en 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies en 21quinquiesvicies".

Art. 25. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 40ter ingevoegd, luidende :

"Art. 40ter. Onverminderd de toepassing van de bij het Strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met een geldboete van 200 euro tot 1.000 euro :

1° hij die, in overtreding van artikel 21quatervicies, § 3, of 21quinquiesvicies, zich in het openbaar een beroepstitel toe-eigent zonder er recht op te hebben;

2° hij die, in overtreding van artikel 21quatervicies, § 3, of 21quinquiesvicies, ten onrechte een beroepstitel toekent aan personen die hij, zelfs kosteloos, tewerkstelt.

In het in het eerste lid, 2°, bedoelde geval zijn de werkgevers en lastgevers burgerlijk aansprakelijk voor de geldboeten uitgesproken ten laste van hun aangestelden of lastnemers wegens bij de uitvoering van hun contract gepleegde misdrijven."

Art. 26. In artikel 41 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974 en 22 augustus 1991, worden de woorden "van de verpleegkunde of van een paramedisch beroep" vervangen door de woorden "van de verpleegkunde, van de klinische psychologie, van de klinische orthopedagogiek of van een paramedisch beroep".

Art. 27. In artikel 45, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974, 6 augustus 1993, 6 april 1995 en 19 december 2008, worden de woorden ", de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek" ingevoegd tussen de woorden "de Federale Raad voor Verpleegkunde" en de woorden "en van de Nationale raad voor de paramedische beroepen".

Art. 28. In artikel 45ter, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij de wet van 25 januari 1999 en gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "en 22" vervangen door de woorden ", 21quatervicies, 21quinquiesvicies en 22".

Art. 29. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 47bis ingevoegd, luidende :

"Art. 47bis. De koninklijke besluiten genomen ter uitvoering van artikel 21quatervicies en artikel 21quinquiesvicies worden uitgevaardigd na advies van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek, uitgebracht hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.

Wanneer de minister om het advies verzoekt, brengt de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek zijn advies uit binnen vier maanden. Na het verstrijken van die termijn wordt het advies geacht uitgebracht te zijn."

Art. 30. In artikel 49, eerste lid van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974 en 6 april 1995, worden de woorden "in artikel 21quinquies, § 1, b) en in artikel 23, § 1" vervangen door de woorden "in artikel 21quinquies, § 1, b), in artikel 21quatervicies, § 4, in artikel 21quinquiesvicies, § 4, en in artikel 23, § 1".

Art. 31. In artikel 49bis, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij de wet van 22 februari 1998 en gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "of 21noviesdecies" vervangen door de woorden ", 21noviesdecies, 21quatervicies of 21quinqviesvicies".

Art. 32. In artikel 49quater van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij de wet van 22 februari 1998 en gewijzigd bij de wet van 13 december 2006, worden de woorden "en 22" vervangen door de woorden ", 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22".

Art. 33. In artikel 50, § 1, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974 en 6 april 1995, worden de woorden "in artikelen 5, 6, 21quinqvies, § 1, b) en 23, § 1" vervangen door de woorden "in de artikelen 5, 6, 21quinqvies, § 1, b), in artikel 21quatervicies, § 4, in artikel 21quinqviesvicies, § 4, en in artikel 23, § 1".

HOOFDSTUK 3. - Psychotherapie

Afdeling 1. - Uitoefening van de psychotherapie

Art. 34. Alleen de houder van een daartoe uitgereikte machtiging mag de psychotherapie uitoefenen en de titel van psychotherapeut voeren.

In afwijking van het eerste lid mag de psychotherapeut in opleiding die voldoet aan de bij deze wet vastgestelde voorwaarden de psychotherapie uitoefenen zonder evenwel er de titel van te mogen voeren.

Art. 35. § 1. Onder de uitoefening van de psychotherapie wordt verstaan het gebruikelijk verrichten van autonome handelingen die tot doel hebben of worden voorgesteld tot doel te hebben, de moeilijkheden, conflicten of psychische stoornissen van een individu weg te nemen of te verlichten, het verrichten van psychotherapeutische ingrepen op basis van een psychotherapeutisch referentiekader, ten aanzien van dat individu of van een groep individuen, als een volwaardig systeem beschouwd, waarvan dat individu deel uitmaakt.

§ 2. De Koning kan, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de in § 1 bedoelde verrichtingen omschrijven en de voorwaarden voor de uitoefening ervan vastleggen.

§ 3. Als psychotherapeutische referentiekaders waarin alle door een gemachtigde psychotherapeut verrichte psychotherapeutische handelingen moeten passen worden erkend :

1° de psychoanalytische en psychodynamische georiënteerde psychotherapie;

2° de gedrags- en cognitieve georiënteerde psychotherapie;

3° de systeem- en familiaal georiënteerde psychotherapie :

4° de experiëntiële, persoonsgerichte en humanistisch georiënteerde psychotherapie.

§ 4. De Koning kan, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, andere psychotherapeutische oriëntaties omschrijven en de in § 3 vastgelegde lijst aanvullen.

Art. 36. § 1. De Koning legt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de voorwaarden vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de in artikel 34 bedoelde machtiging tot de psychotherapie.

§ 2. Onder die voorwaarden legt de Koning met name vast :

- 1° de leerstof die moet zijn verwerkt;
- 2° de stages die men moet hebben gevolgd;
- 3° de voortgezette opleiding;
- 4° de praktijk.

Art. 37. De machtiging tot de psychotherapie wordt verleend en ingetrokken na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie.

De Koning legt de procedure vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de in artikel 34 bedoelde machtiging tot de psychotherapie.

Art. 38. § 1. De machtiging tot de psychotherapie kan enkel worden verleend aan een beoefenaar die cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° minstens houder zijn van een diploma van de eerste cyclus van het hoger onderwijs in het domein van de gezondheidszorgberoepen, de psychologie, de pedagogische wetenschappen of de sociale wetenschappen, behaald ter afsluiting van een opleiding die [...] minstens drie jaar studie of 180 ECTS-studiepunten telt;

2° in de basisbegrippen van de psychologie zijn opgeleid bij een universitaire instelling of een hogeschool;

3° een specifieke opleiding in de psychotherapie hebben gevolgd die ten minste 70 over vier jaar opleiding gespreide ECTS-studiepunten telt.

§ 2. De in § 1, 2°, bedoelde basisbegrippen van de psychologie omvatten, met name, de volgende vakken :

- a) algemene psychologie;
- b) psychopathologie en psychiatrie;
- c) psychofarmacologie;
- d) psychodiagnostiek;
- e) netwerken met gezondheidszorgbeoefenaars;
- f) inleiding tot de psychotherapeutische oriëntaties.

Deze basisbegrippen worden door de Koning gepreciseerd na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie.

§ 3. Om een specifieke opleiding psychotherapie te kunnen beginnen, is de kandidaat-psychotherapeut vooraf minstens houder van een diploma van de eerste cyclus van het hoger onderwijs op het gebied van de gezondheidszorgberoepen, de psychologie, de pedagogische wetenschappen of de sociale wetenschappen zoals bedoeld in § 1, 1°, en opgeleid in de in § 1, 2°, bedoelde basisbegrippen van de psychologie.

§ 4. De Koning bepaalt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, het aantal uren dat betrekking heeft op de specifieke opleiding in de psychotherapie die ten minste 500 uren theoretische opleiding omvat en een stage van minimum 1 600 uren klinische praktijk onder toezicht in een van de erkende psychotherapeutische oriëntaties.

Art. 39. § 1. Alleen de daartoe gemachtigde opleidingsinstellingen zijn bevoegd om de in artikel 38 bedoelde specifieke opleiding psychotherapie te verstrekken.

§ 2. De Koning legt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de voorwaarden vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de machtiging voor de specifieke opleiding psychotherapie.

§ 3. Onder die voorwaarden legt de Koning met name de minimumcriteria vast waaraan de specifieke opleidingen psychotherapie moeten voldoen met betrekking tot :

1° de onderwezen vakken;

2° het aantal uren van de verschillende opleidingen;

3° het toezicht op de klinische praktijk.

Art. 40. De machtiging om de specifieke opleiding psychotherapie te verstrekken wordt verleend na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie.

De Koning legt de procedure vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de machtiging om de specifieke opleiding psychotherapie te verstrekken.

Afdeling 2. - Federale Raad voor de psychotherapie

Art. 41. § 1. Er wordt een Federale Raad voor de psychotherapie opgericht.

§ 2. Naast de in deze wet bedoelde adviezen, heeft de Federale Raad voor de psychotherapie de opdracht om de voor de Volksgezondheid bevoegde minister, op diens verzoek of op eigen initiatief, advies te verstrekken over alle aangelegenheden in verband met de uitoefening van de psychotherapie. De Federale Raad voor de psychotherapie kan de Gemeenschapsregeringen, op hun verzoek, advies geven over elke aangelegenheid met betrekking tot de opleiding van de psychotherapeuten.

§ 3. De Federale Raad voor de psychotherapie is samengesteld als volgt :

1° voor elk referentiekader, zoals bedoeld in artikel 35, § 3, zes leden, waaronder drie Nederlandstaligen en drie Franstaligen die gemachtigd zijn om de psychotherapie uit te oefenen overeenkomstig artikel 34, eerste lid, en de psychotherapie daadwerkelijk uit te oefenen, voorgedragen op een lijst van dubbeltallen door de representatieve beroepsverenigingen;

2° voor elk referentiekader, zoals bedoeld in artikel 35, § 3, twee leden, waaronder een Nederlandstalige en een Franstalige die gemachtigd zijn om de psychotherapie uit te oefenen overeenkomstig artikel 34, eerste lid, de psychotherapie daadwerkelijk in het bedoelde kader uitoefenen en sinds ten minste vijf jaar met een academische functie ter zake zijn bekleed, door de universiteiten voorgedragen op een lijst van dubbeltallen na overleg met de betrokken beroepsvereniging;

3° twee artsen, waaronder een Nederlandstalige en een Franstalige, houders van de bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist in de psychiatrie zoals door de Koning bepaald en die door hun beroepsvereniging zijn aangewezen.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de criteria vastleggen opdat een vereniging als representatief zoals in de zin van het eerste lid, 1°, kan worden aangewezen.

§ 4. De leden van de Raad worden door de Koning benoemd voor een hernieuwbare periode van zes jaar. De Raad verkiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

Aan elk werkend lid van de Raad wordt een plaatsvervanger toegevoegd die aan dezelfde voorwaarden voldoet.

§ 5. De Koning regelt de organisatie en de werking van de Raad.

De Raad kan enkel geldig beraadslagen en beslissen wanneer ten minste de helft van de werkende leden aanwezig zijn of door hun plaatsvervanger vertegenwoordigd zijn.

De beslissingen van de Raad worden genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

§ 6. De leden van de Raad zijn, overeenkomstig artikel 34, eerste lid, als psychotherapeut gemachtigd, uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit dat de voorwaarden en nadere regels voor de bevoegdverklaring bepaalt.

Afdeling 3. - Rechten en plichten van de psychotherapeut

Art. 42. Niemand mag de psychotherapie uitoefenen tenzij hij zijn opleidingsbewijs heeft laten viseren.

De krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten die overigens over een titel als bedoeld in de artikelen 2, 3, 21bis, 21quater, 21quatervicies, 21quinquiesvicies en 22 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen beschikken, zijn onderworpen aan de bepalingen van dat koninklijk besluit wat het visum betreft.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, een of meer bepalingen van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen van toepassing verklaren op de krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten, die bovendien niet over een in de artikelen 2, 3, 21bis, 21quater, 21quatervicies, 21quinquiesvicies en 22 van dat besluit bedoelde titel

beschikken. Bij ontstentenis van een dergelijke toepassing van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, legt de Koning de procedure en de voorwaarden vast voor het toekennen, behouden, intrekken of beperken van het visum.

Art. 43. Artikel 35quaterdecies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen is van toepassing op de krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten.

Art. 44. De krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten die bovendien over een in de artikelen 2, 3, 21bis, 21quater, 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen bedoelde titel beschikken, kunnen de titel van psychotherapeut toevoegen aan de titel betreffende een gezondheidsberoep waarover zij beschikken.

De krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten kunnen de psychotherapeutische oriëntatie waarin zij werden opgeleid aan hun titel van psychotherapeut toevoegen.

Art. 45. Elke psychotherapeut houdt voor ieder van zijn patiënten een dossier bij.

Elke psychotherapeut neemt alle voorzorgen om te vermijden dat zijn patiënt van een medische behandeling zou worden verstoken.

Elke psychotherapeut heeft de verantwoordelijkheid om zijn patiënt naar een andere ter zake bevoegde beoefenaar van een gezondheidszorgberoep door te verwijzen wanneer het gezondheidsprobleem waarvoor een ingreep is vereist, de grenzen van het eigen competentiegebied overschrijdt.

Met de instemming van de patiënt of van de persoon die wettelijk gemachtigd is om in diens naam in te stemmen en onverminderd artikel 458 van het Strafwetboek, houdt de psychotherapeut die geen houder is van een artsdiploma de door de patiënt aangewezen referentiearts op de hoogte van de evolutie van de gezondheid van zijn patiënt.

Art. 46. De Koning legt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de beroepsethische voorschriften vast die voor de krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten gelden.

Deze beroepsethische voorschriften regelen, ter aanvulling op deze wet, met name de relaties tussen de psychotherapeuten, de relaties tussen de psychotherapeuten en de gezondheidszorgberoepsbeoefenaars, de relaties tussen de psychotherapeuten en de patiënten, en de verplichtingen van de psychotherapeuten ten aanzien van de gemeenschap.

De Koning kan de nadere regels voor het toezicht op de naleving van de beroepsethische regels door de gemachtigde psychotherapeuten en het toepasselijke tuchtstelsel vastleggen.

Afdeling 4. - Wijziging van de wet van 22 augustus 2002

betreffende de rechten van de patiënt

Art. 47. In artikel 2, 3°, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt worden de woorden "alsmede de beroepsbeoefenaar van een niet-conventionele praktijk bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijsbereidkunde, de kinesithherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen" vervangen door de woorden "de beroepsbeoefenaar van een niet-conventionele praktijk, zoals bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijsbereidkunde, de kinesithherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen en de psychotherapeut, zoals bedoeld in de wet van ... tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen".

Afdeling 5. - Strafbepalingen

Art. 48. § 1. Onverminderd de toepassing van de door de Strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van zesentwintig tot tweeduizend euro of met een van deze straffen alleen :

1° eenieder die gebruikelijk, zonder over de in artikel 34 bedoelde machtiging te beschikken, een of meer handelingen verricht die onder de psychotherapie vallen;

2° eenieder die op een of ander wijze een niet-gemachtigde persoon bijstaat of helpt opdat laatstgenoemde de psychotherapie zou kunnen uitoefenen.

§ 2. Onverminderd de door het Strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met een geldboete van tweehonderd euro tot duizend euro :

1° eenieder persoon die zich, zonder daartoe overeenkomstig artikel 34, eerste lid, gemachtigd te zijn, in het openbaar de titel van psychotherapeut toe-eigent;

2° hij die, in overtreding van artikel 34, eerste lid, de titel van psychotherapeut toekent aan een persoon die hij tewerkstelt en die daarop geen aanspraak kan maken.

In het in het eerste lid, 2°, bedoelde geval is de werkgever of de lastgever burgerlijk aansprakelijk voor de geldboeten opgelegd ten laste van zijn aangestelde of lastnemer wegens de bij de uitvoering van hun contract gepleegde overtreding.

Afdeling 6. - Overgangsbepalingen en verworven rechten

Art. 49. De Koning bepaalt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de procedure waarmee de personen die op de datum waarop deze wet wordt bekendgemaakt een praktijk psychotherapie bewijzen, hun opleiding en hun vroegere ervaring kunnen doen gelden om de titel van psychotherapeut te kunnen voeren.

In de tussentijd van de inwerkingtreding van deze procedure, zijn de beoefenaars die op de datum waarop deze wet wordt bekendgemaakt een voldoende psychotherapeutische praktijk en een voldoende opleiding ter zake kunnen bewijzen gemachtigd om de psychotherapeutische praktijk te blijven uitoefenen.

HOOFDSTUK 4. - Raad voor de geestelijke gezondheid

Art. 50. § 1. Er wordt een Raad voor de geestelijke gezondheid opgericht.

§ 2. De Raad voor de geestelijke gezondheid is samengesteld uit acht leden van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek, acht leden van de Federale Raad voor de psychotherapie en de vier leden-psychiaters van de twee voornoemde raden.

§ 3. De Raad voor de geestelijke gezondheid heeft als opdracht om de voor de Volksgezondheid bevoegde minister, op diens verzoek of op eigen initiatief, advies te verstrekken over transversale op de klinische psychologie, de klinische orthopedagogiek en de psychotherapie betrekking hebbende aangelegenheden en over de relatie tussen deze vakgebieden en de andere gezondheidszorgberoepsbeoefenaar.

§ 4. De Koning regelt de organisatie en werking van die Raad.

De Raad kan enkel geldig beraadslagen en beslissen wanneer ten minste de helft van de werkende leden aanwezig zijn of door hun plaatsvervanger vertegenwoordigd zijn.

§ 5. De beslissingen van de Raad worden genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden. De adviezen omvatten de minderheidsstandpunten.

HOOFDSTUK 5. - Inwerkingtreding

Art. 51. Deze wet treedt in werking op 1 september 2016.

De Koning kan een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de in het eerste lid vermelde datum.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 4 april 2014.

FILIP

Van Koningswege :

De minister van Sociale zaken en Volksgezondheid,

Mevr. L. ONKELINX

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Mevr. A. TURTELBOOM

Nota

Kamer van volksvertegenwoordigers (www.dekamer.be) :

Stukken : 2013/2014-0 - 53-3243

Integraal verslag : 27 maart 2014

Senaat (www.senate.be) :

Stukken : 2013-2014 - 5-2470

Handelingen van de Senaat : 13 maart 2014